

Október 1944.

St.3

O
B
S
O
C
I

GLASILO II. BATALJONA II. BRIGADE
VOD SLOVENIJE

UVOD

Za nami so dve številki našega bataljonskega glasila, izšla je tudi tretja, v kateri bomo skušali popraviti vse dosedanje napake.

Zavedamo se, da ju naše glasilo mlado in bo treba še mnogo truda, da bomo odpravili vse napake. Te napake pa bomo lahko odpravili le s kritiko in nasveti čitateljev. Zato naprošamo čitatelje našega glasila, v vojski kakor na terenu, da nam sporočajo svoje želje in nasvete za izboljšanje časopisa, ker le tako bo lahko naše glasilo doseglo tisto stopnjo, katero si mi želimo.

Vedite, da naš list ni kako leposlovno glasilo, temveč časopis, iz katere bi moral razbrati čitatelj misli, občutke in življenje naših tovarišev v edinični sami. Saj vsi, do najbolj preprostega borca v njem dopisujejo.

Pogrešamo pa na žalost dopisov s terena. Zato va bimo vse tovariše in tovarišice na terenu, da nam pošljete čimveč dopisov o življaju in dogodkih po naših vasah.

Uredništvo.

Kajuh:

Jesenka

Se pomnite, tovariši,
kako bilo: je sreherho jesen,
kako smo verovali v tistih dneh;
spomladi se vzdramilo bo v ljudeh!

Tako smo vselej hrepeneli,
broz hrepenenja ne bi doživelj.
jeseni, ki prihaja zdaj,
jesen, ki ni naša
in vendar naša bolj kot vse dozdaj.

Od vsepovsod:
z gora, zo zrov,
s porušenih domov

kriči:

Zaupajte, tovariši, verujte!

V jeseni toj ni hrepenenje kalna voda,
kot divjt, hrzajoči konj
prihaja k nam svoboda!

TEŽKA, TODA ČASTNA

JE NASA OSVOBODILNA POT !

Bilo je pred petnajstimi leti, ko so širom naše domovine odjeknili strelji, kateri so strli življenje štirim našim najboljšim sinovom v Bazovici. Padli so za blagor Primorsko, dežele gorja in trpljenja. Ti junaki so bili pravi idealisti, kajti osvoboditev last nega jim je bila svetinja, kakor osebna blaginja. Njih prvi ideal je bil osvoboditev Primorske, rešiti jo trpljenja in zaničevanja. Zanje morda ni bilo važno kdo bo vladal po osvoboditvi, temveč samo to, da bo vladajoča stranka poštena in pravična.

Minilo ju petnajst let od tega velikega dogodka, ko je bila zanetena iskra revolucionarnega duha v primorskem ljudstvu. Začetek je bil tu! Ta iskra pa ni ugasnila pod novimi nesilji fašizma, temveč se je tekom let razvnela v plamen in leta 1941 - 1942 zajela v današnji neenaki borbi vse svobodnjubno mišljene Primorce skupno z ostalimi narodi Jugoslavije.

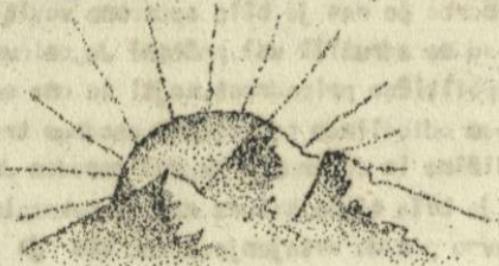
V to borbo pa nas je bila sposobna voditi le OF, v kateri so se združili vsi poštenci Jugoslovani, ne glede na politično pripadnost. Kajti le ona se je vedla v tem odločilnem ter obenem usodnem trenutku svoje veličine in dolžnosti naprem narodom Jugoslavije. Ona je bila tista, katera nam je pokazala častno in težavno pot do vstajenja. Edino ona je bila sposobna privesti naše narode do zaželenega cilja.

Marsikateri Jugoslovar je morda takrat še omahan val, ko je pomislił na težkoče in trpljenje taka o-

svobodilne poti ter so s takimi pomisliki grešili nad lastnim narodom. Le naši prvi partizani, plonirji vsega osvobodilnega gibanja, so s pogumom gledali na to trnjevo pot osvoboditve, ter s prezirom smrti ustvarjali temelje partizanstvu.

Od takrat so minula tri leta, leta trpljenja in gorja. Nešteto najboljših sinov iz vseh krajev naše vstajajoče domovine je napojilo s svojo krvjo rodno zemljo. Nadčloveške so bile žrtve in trpljenje, da smo si priborili priznanje v svetu. Resnica in pravica je zmajala tokrat nad hinavščino in izdajstvom. Zgredili smo si nov dom, sredi naše svete osvobodilne borbe. Uredili smo si ga tako, kakor si to sami želi, in se si želeli tudi naši pedli junaki, ki so pretili svojo dragoceno kril za graditev naše demokratične, federativne Jugoslavije.

S ponosom lahko gledamo v preteklost. Naše žrtve niso bile zamen. Sonce vstajenja si je izza obzorja vsak dan močneje ter s svojimi žarki ogreva še poslednjim napetjanim Jugoslovanom premre ude, da najdejo še zadnji trenutek pravilno pot do vstajenja.

Strela, 3. četa:

Partizan vrh gore

Oprt na puško stojim vrh gore in gledam v dolino. Res, krasen pogled se mi nudi. Bistra Soča enako merno vali svoje valove. Prijazne vasice se prijetno belijo v soncu, kakor biseri v travi. Belo ceste se krizajo kot srebrne nitl na vse strani in vežejomed seboj vasi z ostalim svetom. Pogled se mi ustavi na črnem zidovju, katero se ožgano steza proti nebu. Vprašam se, kaj so je tu zgodilo. Ali samo za hip, kaj ti že mi prešine možgane brška resnica, da to nič drugega, kakor požgani domovi, katere je požgal sovražnik s svojimi belimi izdajalci.

Srce se mi krči od bolesti, ko mislim, da po dolini še vedno divja okupator, kateri tepta našo zemljo in izvaja teror nad nedolžnim ljudstvom, ter požiga naše lepe vasi.

Po vrhovih dreves zapihlja rahel vetrič, ki mi pretrya te otožne misli. Prisluhnil sem njegovomu šumu. Zdele se mi je, da šujem ječanje vsega mučenega naroda.

Zdramil som se! Krčevito stisnem puško v dlan in se zaobljubim, da je ne odložim iz rok preje, dokler ne bo izgnan iz naše domovine poslednji nacist in domači izdajalec.

Rdeča zarja obliva dolino. Sonce gre k zatonu. Jaz se še enkrat ozrem v dolino in krenem z težkim srcom po stezi naprej.

Radko:

Tov. Gubec

JE PADEL JUNAŠKO!

Kakor toča so se vsuji strelji na tovarisja Gubca
ko je tisto jutro že navsezgodaj šel po svoji dolž-
nosti. Vrgel se je na golo tla, brez zaklona. Imel je
jasno pred seboj svojo smrt, a vseeno je streljal do
zadnjega s svojo brzostrelko na prekletu zatiralce

A smrtno zadet je krčal svojo življenje tova-
riš Žbogar Avgust - Gubec, dne 25.8. na Lívku (Koba-
riško).

Vsi se ga spominjamo! Ni ja več v našem krogu, da
bi zvečer ob ognju tebovičet nas razveseljeval s svo-
jimi burkami.

Občutili smo trdo njeovo smrt. Vedno neustrašen
borec, prvi v težkih ter veselih urah. Bil je nam vsem
prijubljen.

Sedaj, ko ja ni več, lahko rečemo, da smo ponosni
nanj, na njegovo delo, na njegovo smrt.

Mi občutimo, ko nam padejo najboljši. Nam, ki оста-
jamo, daje njihov vzgled nove moči, neuklonljivo vo-
ljijo.

TRDO DO KONCA! DO ZMAGE!

ZADNJE AKCIJE

CELOTNI PREGLED AKCIJ

v času od 25.8. do 4.10.1944.

Dne 25.8. je patrola 3 mož, oborožena s "Šarcem", brzostrelko in puško pod vodstvom komandirja 1.čete tov. Zvonka napadla iz zasede kolono okrog Nemcev pri Št. Mavru ob Soči. Nemci so prišli na vojaške vaje na nasprotnem bregu. Napadena kolona sploh ni reagirala. Ubitih je bilo 24 Nemcev, 7 pa ranjenih.

Dne 2.9. je patrola 2 mož iz 1.čete ujela fašista.

Dne 9.9. je dvočlanska patrola iz 11.čete napadla sovražno patrolo v jakosti 8 mož na cesti Tolmin - Volčje. Ubit je bil podoficir, eden vojak pa ranjen.

Dne 12.9. je patrola dveh mož ujela v Pečmi briгадirja finance, ki je služboval v Gorici.

Dne 13.9. je patrola dveh mož iz 1.čete napadla 5 fašistov pri postojanki v Pečmi; ubit je bil podoficir, dva fašista pa sta bila ranjena.

Dne 13.9. je patrola 111.čete ujela v Ravnah švabobranca, ki je pripadal posadki v Kobaridu. Zaplenjena je bila puška, bomba in nekaj municije.

Dne 14.9. je tročlanska patrola iz 1.čete skupno z dvema tov. iz 1. bat. 17. SNOB minirala skalo nad progo na Sabotinu. Promet je bil ustavljen za nekaj

ur.

Dne 16.9. je patrola dveh mož iz prve čete ujela namškega kadeta oficirske šole na cesti Pečma - Podgora.

Dne 19.9. je patrola 7. mož iz tretje čete pod vodstvom podporočnika tov. Krpana izvršila drzno akcijo v sredini Bevca. Zaplenila je štiri pisalne stroje ter se brez izgub umaknila.

Dne 30.9. je tročlanska patrola iz 1. čete ujela pri Karminu na cesti Gorica - Videm, republikanskega vojaka. Zaplenila je puško s pripadajočo municijo.

Dne 1.10. je tov. Pepi iz 1. čete ujel sam v neposredni bližini Karmina na cesti Gorica - Videm tri republikance. Eden je bil oborožen, dva pa brez orožja. Zaplenili smo puško in nekaj municije.

Dne 3.10. 1944. je tov. Zmago skupno s politkomisarjem 11. brigade VDV Slovenije, tov. Boštjanom ujel v Podgori dva Nemca, čeprav se tam nahaja posadka 20 mož.

Zaplenjena je bila ena brzostrelka in en samokres.

Dne 3.10. sta s svojo drznostjo tov. Dušan in Filip iz 1. čete ujela na cesti Pečma - Podgora dva Nemca.

Pri tej priliki je bilo zaplenjeno:
2 konja, voz, ena puška tipa "Mauser" in en samokres.

Skupnoci

Ubitih.....26

Renjenih.....10

Ujetih.....12
Skupno vrženih iz stroja 48

Zapisovanje:

pušk 4
brzostrelk..... 1
samokresev . . . 2
pisalnih strojev 4

Zoperamo jih pokazali

Tovarisi Zvonko nam poroča v naslednjem dopisu o podrobnosti akcije, katera se je izvrnila na obrežju Soče pri St.Mavru.

Bilo je 25.cv justa zjutraj, ko smo se pripravljali na akcijo. Bila je še tema, ko smo krenili po ozki skalnati stezi proti St.Mavru pri Gorici. Jutro je bilo čisto in jasno, zvezde so se začele izgubljati v jutranjem svitu. Za se je pričelo daniti, ko smo prišli na glavno cesto. Pohiteli smo morali, da smo prišli na položaj še pred jutrom, neopaženi od nezaželenih ijudi.

Ko smo prišli na določeno mesto smo zavzeli že vnaprej določene položaje. Sonce je začelo pošiljati svoje prve jutranje žarke na bližnjo in daljnjo okolico. Težko pričakovani Nemci so kmalu prišli po nas protnom bregu Soče z namenom, da se bodo učili strelijeti. Čakali smo ugodnega trenutka.

Izvidnjica jejavila, da se nam iz boka približujejo fašisti. Da nas ne bi zahrbtno napadli, smo me

njali položaj. Že smo mislili, da danes ne bo začeljo nega usoda. Postajali smo nestрпni. Pr jal som si ci gareto in jo strastno kadil. Medtem smo zapazili novo kolono štiridesetih Svabov, ki so šli proti nam.

Strojn ar je precizno meril in nestрпno  akal. Ko so prišli na obrežje Soče, je komandant ustavilko lono. Začeli so prepevati svojo pesem "Deutschland, Deutschland  ber alles". Toda niso peli dolgo, kajti naš "Saro", katerega je imel tovaris Stojan, je začel pod nje sejati smrt. Popadali so na tla. Strojn ar je po nekaj rafalih ustavil ogenj. Ce  nekaj minut je vstalo par Nemcov, kateri so se hoteli z begom po obrežju Soče rešiti. Na  strojn ar pa jih je znova neusmiljeno kosil.

Dve  etji Nemcov, ki so bili v ozadju, so pričele streljati na nas. Pri ljjeni smo bili se umakniti, kar smo tudi brez izjub storili.

Sonce se je začelo spu ati proti zatonu, ko smo se vr ali proti telovrh u. Minicidci! Ijudje so nas veselo pozdravljali. Mi pa smo strunno, p ensemo korakali.

Zakaj pa tudi ne, saj smo ubili 24 Nemcov, 7 pa smo jih težko ranili.

N A S I H O R C I = = = = =

= = = = = V B O V C U
Tov. podporočnik Krpan, kom. 3.  ete, nam poroča po teku drzne akcije v postojanko Eovec v naslednjem članku:

Bila je popolna tema, ko sum se dne 19.9. s besti

mi tovariši previdno bližaj sovražni postojanki - Bovou.

Ko smo prišli k prvim hišam, sem skrbno pregledal položaj. Ker nisem opazil ničesar sumljivega, smo previdno nadaljevali pot mimo sovražnih straž v sredino Bovca, ter vdri v županstvo.

Med delom je prišla sovražna patrolo, kateri smo se pravočasno umaknili. Toda to nas ni premotilo, da ne bi po odhodu patrole nadaljevali delo. Se manj nas je motila sovražna straža, katora je bila oddaljena od nas, komaj 20 metrov, da ne bi zaplenili v županstu štiri stroje. Vsa delo smo opravili v največji tišini.

Po izvršeni akciji smo se umaknili, tik nemških straž za njihovo kasarno in srečno prišli v taborišča.

Sedaj pa na te stroje pridno pišemo. Prépričan sem, da nam prav gotovo več koristijo kakor švabske mu županu v Bovou.

Ural, 2. četa:

V napad!

Le zapojte mitračjezi,
naj se čuje bombe grom,
hejt na juriš strelei,
da branimo naš dom.

Zavrhaj naj prapor naš,
za njim tovarsi vsi,
v napad zdaj ti bombaš,
zdaj je čas da teče krst.

Ko skoz ogenj zdaj hitro,
v sreču nam gorijo nade,
za svobode, za naš dom,
vsat: zd ne naj pade.

IŽIVLJENJA NOV

tej rutriki prinašamo doživljaje naših
porcev. Življenjeарт zapov je tudi iz=
ven borbe pold veselih in žalostnih do=
godkov.

===== ZA NAS NI PREGRAJ IN NE MEJ =====

Tov. Tarzan nam v pričujočem spisu optu=
suju kako težaven je prehod preko Soče.
Na drugi strani pa razvidimo iz tega do=
pla, da se z voljo in pogumom vse doseže.

V polmraku nekega petkovega večera, smo se jaz,
tovariš komandant in še nekaj drugih tovarisev spu=
ščali po strmi stozzi proti Soči. Naše oči so skrbno
prešledovali in opazovali strmino pred seboj. Ugiba=
li smo, kako bi prokoraili reko, kajti sovražnik ima
tam mnogo bunkerjev in zased...

Stvar ni bila lahka, ker sovražnik je tiste dni
ojačil postojanke ob Soči. Poleg toga, pa je bila re=
ka precej narasla ed celodnevnega dežja. Previdno
smo se bližali nevarnemu kraju prehoda. Puške in bom
be smo imeli v rokah, da vsak trenotek zagrme, ako bo
t potreba. Počasi smo se plazili po tleh naprej. Te=
daj smo zapazili stražo na mostu. V majhnem loku smo
jo obšli, tako da smo srečno prišli do nabrežja Soče.
Toda kaj sedaj. Pred nami je od dežja narasla divje
hrumela Soča, kateré valovi niso preveč vabeče vpli=
vali na nas.

Po kratkem posvetovanju, je odločil tov. komandant najpreje eden, kateri je znał dobro plavati, poskušal preiti reko. Hitro se je dotični tovaris slekel, ter začel počasi in previdno nadaljevat pot preko Soče. Naše oči so ga spremljale toliko časa, dokler nam ni popolnoma izginil izpred oči. Vsi smo že mislili, da ga je Soča odnesla, ko ga zagledamo nekaj metrov niza, kako se je trudil, da bi prišel nazaj do nas. Ali voda ga je potiskala z vso silo vedno bolj proti mostu. Srečno je prispel precej nižje od nas na breg. Povedal nam je, da ni mogoče prekoraciti reke, ker je predoroča. Kaj sedaj.

"Nema toga", reče tovaris komandant, preko moramo, remo pa črez most. Toda na mostu je bila straža, katera je budno pazila na vse strani. Previdno smo se približali mostu. Čas odlučilnega trenotka se je vedno bolj bližal. Stoj! Kaj pa je to.

Na cesti pri mostu smo zapazili več temnih postav. Torej ne samo straža, temveč tam je bila zaseda. Obstali smo ne vedoč kaj bi. Aku bi napadli stražo, bi alarmirali postojanko, katera je bila le 500 metrov. Morali smo se morali umakniti.

Zopet smo poskušali preiti vodo. Za roke so držeč, smo počasi bredli reko. Voda je bila vedno bolj globoka. Segala nam je že do pasu, ali mi smo si vsesno drzno utirali pot. Kmalu smo prišli na sredino reke, kjer je bila voda tako^{že} deroda, da smo se še kmaj držali za roke. Izprevideli smo, da po tej poti ne moremo prebrasti Soče. Zato smo se vrnili na obrežje, kjer smo zopet prišli v bližino mostu. Ugljibali smo, kaj bi sedaj. Tedaj mi pada v glavo pametna mi-

sel, katero sem razložil tov.komandantu. On je moj načrt sprejel.

V varstvu teme smo se približali lesenemu mostu. Tov.komandant in jaz sva so splazila po lesenih opornikih na most. Straža je bila oddaljena od nas komaj 50 metrov. Po prstih sva se bližala na nasprotni konec mosta, kjer sva pregleдалa položaj. Tova - riš komandant je ostal tam v zasedi z brzostrelko, jaz pa sem se vrnil po ostale tovariše. V neglici sem jim pomagal na most, toda necerča je hotela, da da je nekemu tovarišu spodrsnilo in je padel pod most na peseč. Sreča da ni padel globoko, ker drugače bi se lahko ubil. Res sama necerča se nas drži, sem si mislil in se vrgal na tla, kajti bi v naslednjem trenutku sem pričakoval strel ali bombo v pozdrav od stržarja. Na srečo pa je voda toliko šuma, da jo ogleđila ta ropot.

Po kratkem presledku smo se podviziли na nasprotnej strani mosta in tiho odšli na nasprotni breg.

Nanos, 3. četa:

==== N A P O H O D U =====

Vroč' poletni dan se je nagibal proti zatonu. Kmetje so se utrujeni vračali na svoje domove. V našem taborišču je bilo nemirno, pripravljali smo se napohod.

Takoj po večerji je tovariš dežurni sklical zbor in opravili smo se na pot katera je vodila skozi Benčičjo. Pri neki gostilni, smo se ustavili, da bi se malo odpočili. Izpili smo vsak svoj kozarec

Vina im potem zapeljali nekaj narodnih pesmi, katere so se razilyale daččo v tiko noči. Ljudje so nas z zanimanjem poslušali. Redi slišijo slovenska petje, saj v Benečiji slišiš zelo malo slovenske pesmi.

Krenili smo dalje. Luna je sijala, da je bilo svečno kakor podnevi. Hodili smo do polnoči. Zopet smo ustavili, tokrat je tovarš komandir odredil prostor za počitek in postavil stražo.

Ko se je danilo smo bili že na poti, naprej skoz Benečijo. Sonce je bilo že visoko na nebu, ko smo dospeli na cilj našega pohoda. Za enkrat je bilo konec te naše večne partizansko poti.

DOPISI

Objavljamo sledeča štanke iz naših Stenčasov.

Vrnilev noi Tolminško

Tovarš + Gubec, kateri je ravno ob povratku na Tolminško padel, nam opisuje v svojem zadnjem članku, dogodek iz katerega je razvidno, da tolminško ljudstvo, kljub sovražni propagandi nì omahljivo temveč je zvezlo svoji začrtani poti, katero jim je pokazala OF.

Po dolgi odsotnosti sem se nekaya dne zopet vrnil na Tolminško - v te lepe planine.

Bilo je v prvih jutranjih urah, ko sem s tovaršem prekorabil Sočo. Ko sva prišla do vasi je bilo še vse mirno, vsi so še spali, samo staro ženico sva videl, ki je hodila po vasi in se odlovala na vse strani.

"Dobro jutro, mamača!", sva jo pozdravila. "Kaj je
pa dešča tako zgodaj".

"Dobro jutro, tovarisah", je odzdravila, "gledaš
da ne bi prišel Svabšč po kakem skriterju v nas.
Saj veste, da vidim raje hudiče, kakor pa tisto nem=
ško zverino. Veliko so nam že poropala. Zato stražim!"

Poklica na nju je v hišo in nama dala zajtrk. Ko
sva midva jedla, je vedno hodila na cesto in opazovala,
da nju ne bi kaj iznenadio v hiši. Ko sva se za=
hvalila in poslovila nama je rekla:

"Tovarisah! Ko bosta šla zopet mimo, oglasita se
pri nas, saj vesta, da vas rada vidim!"

Taka je naša Tovarischka!

===== KO SEM PRIŠEL NA PRIMORSKO =====

V pričujočem spisu nam star partizan tov. Stremlja iz L. Čete, podaja vtisec primorskem ljudstvu, kateremu je dobil leta 1943 ob prihodu na Primorsko.

Oktobra meseca leta 1943 je tov. komandant izbral 75 mož iz bataljona, da bomo odseli na Primorsko. Med njimi sem bil tudi jaz. Radoveden sem bil, kaj bom tam. Vprašal sem tovarishe, kateri so bili že na Primorskem, kakšni kraji so tam, posebno pa so me zanimali ljudje. Skoraj vsak mi je povedal drugače - eni so hvalili, drugi pa so ternali. Ob odhodu mi je bilo težko pri sreči. Kar strah mi je bil, v bojovnosti.

Ko sem prestopil bivšo jugoslovansko-italijansko mejo, sem takoj spoznal, kakšna je naša Primorska. Na sel sem prijazne in gostoljubne ljudi, kateri so nas zelo lepo sprejeli.

Na naši nadaljnji poti se mi je Primorska pokazala v vsej nepoti. Ljudstvo nas je povsod lepo po zdravljalo in nam vedno nudijo pomoč. Saj so vedeli, da se mi borimo proti skupnemu sovražniku - fašizmu.

Preko Kresa in Vičave sem prišel na Tolminsko. Tu sem bil kmalu po svojem prihodu ranjen in tedaj sem do dobra spoznal dobrotno primorsko ljudstvo.

Bojan 2. řeta.

= = = O H, K A K O J E D O L G A P O T... =

Dan je že. Rdeči oblaki v daljavici se dvigajo po časi. Dež se pripravlja. Pri zboru nas tov. komandanat pripravlja na dolgi pohod. Ne veroj, kedaj in ne krem gremo, čakamo samo ugodni čas za odhod. Crni oblaki se zbirajo na severu, mi pa smo še vedno na mestu. Večerja je že končana in vsak si je pripravil svojo opremo. Nahrbtnik na ramo in gremo. Odhodi!

Naprej.... Naprej.... Kam gremo. Samo tov. Končan dantve kam! Mi gremo naprej, počasi skritjučeni pod težko opremo in orožjem. Dež pada... Vsi smo mokri... Hodimo že ure... Partizanska pot je skoraj brez konca. Hribi in doline in hribi... Oh kako je dolga naša pot! Ure in ure težke poti so že za nami. Mi pa vedno naprej! Naprej do zmage!

ZNEBUNI KOTIČEK

==== KAKO TOV. KOMANDANT PIŠE ČLANKE ===

Bataljonski propagandni referent sedi za mizo in pregleduje članke. Sami anani dopisa. Hajdi Poglej mo, gdo ima črno vest in ni napisal sa nobenega članka. Svinčniky roket imena na papir. Razpredalnica pokazde, da je tudi komandant tov. Boris na "črni listi. Sramota!

Tovariš komandant, daj, napisi članek! Mnogo čež za doživel, kod borec in vodja na akcijah. Tvoj "nema toga" je že premnogokrat povzročil, da so morali Svabščki pokazati pete, ali pa so radi tebe preklimali, ker si jim kako debelo zagodel, n.pr. v rabe įjskem rudniku. Tudi Soča se je morala ukloniti tvoje mu "nema toga", ko sta se s tov. Srečkotož na gumija stem šolnu koba! Ila črez Sočo. Snovi imas ogromno → napisi članek, → pravil naš tovaris propagandist.

"No pa naj bo!", se vda naš tov. komandant. Misli si si, bom imel vsaj sin, če ne drugače, ko mu napisim sem članek! Vzame svinčnik, parazén papir in sede za mizo.

Jaz mislim še, toda napisati misli → to ne gre kar tako! Komandant → pa slab članek → to ne gre skušati, take in podobna misli prihajajo na um tov. ko = zandantu sedečemu za mizo.

Bataljonski sanitetni referent tov. Tarzan sedi v kotu in piše četrtim referentom navodila "Tarz" → poklicne tov. komandant.

"Kaj je", se oglaši odgovor.

"Tibos pisaš, jaz pa govoril - narekoval, pa bo članek!" (Tov. Boris se je pač spozabil in misli, da v tej zapiski dosegla pred akcijo...)

Tov. Tarzen se malo nasmejne in vda. Sede z gramofonom na koženih, piše kar narekuje tov. komandant, čepe poleg njega. ("Gramofon" je populerno ime za turnbico tov. Egildija komisarja Četeta, na kateri seda kar čepe pisati.)

Komandant narekuje, bolničar piše in političen navdahnjeni "gramofon", blagodejno vpliva na članek.

Članek je gotov. Pa ne samo edn, kar dva in oba komancantsko - bolničarsko - navdahnjena. Propagandisti je zadovoljen. En gresnik manj na črni listi. Zo pet dva članka, in tretji, kajti, ko sta nastala ta dva članka, je zopet popisano v članku.

TEKMUJEMO

Dornik, 2. šeta.

==== NEHVALEŽNI INTENDANTSKI POSEL... =====

Vsakemu človeku je potrebna hrana. Brez nje ne moremo živeti. Tudi naša vojska mora biti preskrbljena z živiljem. Zbiranje hrane, pa je poverjeno po sebnim tovarisci.

V naši četi so našli meni to "sladkost". Da ostane vedeni, kakšno je moje življenje, vam bom opisal vsek moj dogodek, kakršnih je vse počelo v mojem dežu.

Zgodaj zjutraj sem šel na pot. Na prvo sem se

napotil do Gospodarske komisije. Tam so me odpravili kar z listkom: "Pojdi v to in to hišo, samo pol ure ed tu, tam boš dobil vse potrebnne stvari." Res sem vzel pot pod noge in po enourni hoji sem vprašal nekega mimoidožega:

"Koliko je še da tam?"

"Samo pol ure, mi je odgovoril v moje veliko začenjstvo.

Le hitro naprej! Po dveh urah sem res prišel do cilja. Tam so me vsi tudi judje radevedni spraševali:

"Kdokod si prišel?"

"Se precej daleč," sem jim odgovoril.

Cuditi so se mi, ker hodim tako daleč po hrano in tudi zato, ker sem si jo upal toliko načrtti na ramenih. Odgovoril sem jim na kratko:

"Vse za svobodo! - Vojna je!".....

Odgovor na „Kdo ve?“

Najboljše je odgovoril tov. Egidij iz 1. čete.

I.) V starem Lunkerju brska nek otrok po razbi-nah. Iz te ropotije privede neko razbito statvarje in vpraša očeta: "Kaj je to?" Oče pa mu odgovori: Ta je bil pisalni stroj 11. bataljona 11. brigade VDV Sovetije.

II.) Ako bi vsi propagandni referenti v naši vojski porabili toliko papirja, kakor tov. Marko, potem bi morale vse tovarne, katere izdelujejo sedaj orožje in municijo, izdelovati papir. Posledica tega bi bila, da bi se vojna že zdavnaj končala.

III.) Tov. komandantu Borisu je beseda "Nema te-

ga", postala je živiljska potreba. Ako tov, komandant ne bi šest dni Izpragnovoval svoje besede, bi morat govoriti vse sedmi dan tudi: nema tega, nema tega.

IV.) Igla magnetnica vleče vedno na sever, na Boško, kamor vleče vedno načas tretjo četrt.

V.) Tov, Buzilj, je upril še v mirnem času pas z eno samo tuknjo. Čema je vedno dobro jede? In pas mu je bil vedno prav. Pri partizanih pa pride tudi dan, ko se ne je in drugi hodi, radi tega jo on shujšal. Posledica tega je bila, da mu je pas stal vedno nekotliko nižje.

VI.) Vprašali smo tov. Vojnika, kako dolgo traja pri njemu noč. Odgovori ram je, da ne ve točno - ali je dan, ali je dan noč. Pustili smo ga, da naj vse dobro premesti, a pri tem premesti javljanju je hitro zaspal.

Kdo ve?

I.) Zakaj so se naši slavni liovi bali, da jim ne bi začeli ob povratku domov postavili zasedo.

II.) Ali je res, da je pustil poiskati začen za klon in sele potem sprajal horbo z njim.

III.) Ali je res, da je ubil kustar, kateri je postal žrtvo lvske strasti, imel slabo obveščevalno službo.

Rešitev križank iz prve številke.

Križanka St. I. Vodoravno: Nej, ali, sir, top, rog,
ali, zir, ino.

V prvi vrsti navpično: Na straži.

Križanka St. II. Vodoravno: Ropoč, krava, koran, si-
ten, svila, kozak, vrana, Nanos.

Po sredi navzdol: Partizan.

Križanka St. III. Vodoravno in navpično: Tito, Ibar
tace, oreł.

Križanka St. IV Besede pomenijo vodoravno:

krynik,
daje krava,
moško krstno ime,
preklinjati,
vedno, zmerej,
oljčni sad
prinaša najvoč gorja Čindava,
vremenska nepričika.

Po sredi navzdol:

Skrajni severni del Primorske.

Križanka St. V Besede pomenijo vodoravno in
navpično

otok v Jadranškem morju;
zde,
pevski glas,

Kazalo

Uvod	Stran	1
Kajuh: Jesenska	"	2
Abf: Težka, toda častna je naša osvobodila na pot.....	"	3
Strelat: Partizan vrh gore.....	"	5
Radko: Tov. Gubec je padel junakovo.....	"	6
Zadnje akcije.....	"	7
Zvonko: Zopet smo jim pokazali.....	"	9
Krpen: Naši borce v Bovcu.....	"	16
Ural: V napad.....	"	12
iz življenja NOV.....	"	13
Nanos: Na pohodu.....	"	15
+Gubec: Vrnitev na Tolminsko	"	16
Strela: Ko som prišel na Primorsko	"	17
Bojan: Oh, kako je dolga pot.....	"	18
Kako tov.komandant piše članke.....	"	19
Dornik: Nehvalčni intendantski posel..	"	20
Odgovori na "Kdo ve?",	"	21
Kdo ve?	"	22
Rešitev križank.....	"	23
Nove križanke.....	"	23

